

شش روش نوین تحقیق برای مدیریت و برنامه‌ریزی

۵- پیشنهادهایی در مورد کاربرد تجربیات خاص علاوه بر بخش‌های فوق سایر منابع موجود نیز برای هر روش ارائه شده که برای مطالعه بیشتر در جزئیات در

کنار هر روش معرفی شده است. لازم به توضیح است که در ترجمه انجام گرفته جهت پرهیز از اطاله کلام، تنها موارد ۱ و ۲ انتخاب شده است.

انواع روش‌های تحقیق به شرح زیراند:

- تکنیک دلفی Delphi technique
- آنالیز نقاط ضعف و قوت، فرصت‌ها و تهدیدها SWOT analysis
- کارگاه آینده Future Workshop
- روش گروه متمرکز Focus Group method
- روش اپرا Opera Method
- روش گروه غیر واقعی (اسمی) Nominal Group technique
- مصاحبه نیمه ساخت یافته Semi-Structural interview

آن چه پیش روست مجموعه‌ای از جدیدترین روش‌های مطالعات و تحقیقات موردی در حوزه برنامه‌ریزی و مدیریت به شمار می‌آید. این مجموعه از سوی محققان فنلاندی

جمع‌آوری و بسط داده شده‌اند که به صورت Online از طریق اینترنت قابل دستیابی است. این مجموعه حاصل تجربه‌های این پژوهشگران است و برگرفته از استنتاجاتی مختلف در زمینه‌های مورد نظر است. بسترهای مطالعاتی در این مجموعه طوری هماهنگ و سازمان‌دهی شده که خواننده می‌تواند دیدگاهی خلاصه و جامع از تمامی روشهای آزمون شده داشته باشد. عناوین تحت پوشش بخش‌های مختلف این نوشتار عبارتند از:

- ۱- زمینه‌های روش (سابقه روش)
- ۲- تشریح روش به طور خلاصه
- ۳- تجربه حاصل از آزمون واقعی
- ۴- زوایای مثبت و منفی روش

• پیمایش پرسشنامه‌ای Survey by questionnaire

• روش نشانه‌گذاری Benchmarking

در ادامه ۶ روش از روش‌های فوق که از مطلوبیت بیشتری جهت بهره‌برداری برخوردارند انتخاب شده و تشریح می‌گردد و در پایان نیز معایب و مزایای هر یک از روش‌ها در ابعاد مختلف مورد بررسی قرار خواهد گرفت.

- تکنیک دلفی «پیش بینی آینده» Delphi technique
تکنیک دلفی در تلاش برای پیش بینی آینده دارای مسابقه زیادی است. به عنوان یک روش تحقیق، این تکنیک برای اولین بار در دهه ۱۹۲۰ میلادی مورد استفاده قرار گرفت، اما خواستگاه کنونی آن به ۱۹۵۳ بر می‌گردد. تکنیک دلفی به سرعت در مطالعات اقتصادی و فنی با محوریت آینده نگری مورد استفاده قرار گرفت. تکنیک دلفی با هدف رسیدن به پیش بینی دقیق و صحیح برای گرایش‌ها و روندهای آتی مورد توجه قرار می‌گیرد.

• تعریف روش دلفی

تکنیک دلفی شامل جمع بندی اطلاعات در مورد نقطه نظرات متخصصان و کارشناسان در خصوص آینده است. این پایه‌ای است برای گمانه زنی کارشناسان در پیش بینی مسائل در مطالعات مورد نظر. پس از جمع‌آوری نقطه نظرات متخصصان، برای ارزشیابی مجدد آن‌ها، دیگر بار به همان متخصصان رجوع می‌شود. این فرایند تا زمان رسیدن به توافق بر روی آراء مشترک ادامه می‌یابد. این تکنیک براساس ناشناختگی و اتفاق نظر شکل می‌گیرد.

ناشناختگی بدین معناست که عقاید گروه متخصصان (پانل) توسط صاحبان آن‌ها قابل شناسایی نیست و با افزایش مراحل نظرخواهی، اتفاق نظر حاصل می‌گردد.

- فرآیند

مرحله نخست - جمع‌آوری اطلاعات اولیه حاصل از مشارکت متخصصان

فرمول بندی مسائل و مشکلات تحقق بخشیدن به مطالعات دلفی یک مرحله اساسی محسوب می‌شود. هم‌چون جذب نیروهای متخصصی که درک مشترک و یا زمینه مشترک در مورد حوزه تحقیقاتی دارند، تعریف دقیق و صحیح گستره تحقیقاتی از اهمیت بالایی برخوردار است.

یک راه شروع متد دلفی کنار هم قرار دادن مستندات توسط محقق جهت انعکاس مباحث ویژه‌ای است که مورد علاقه او است، و یا تدوین پرسشنامه‌ای مطابق با وظایف تعیین شده.

پرسش‌ها می‌بایست درست و دقیق، قابل اندازه‌گیری و یا

باز باشند و بدین ترتیب فرصت‌های بیشتری برای یافتن پیشنهادات اصلی و مختلف فراهم آورند.

کارشناسان نمی‌بایست تنها بسته به عنوان کارکرد و یا موقعیت آن‌ها انتخاب شوند بلکه می‌بایست با توجه به قابلیت‌ها، شناخت و آگاهی از بستر تحقیقاتی و توانایی پیش بینی چشم‌اندازهای آتی برگزیده شوند.

مرحله دوم - روشن کردن عقاید، رسیدن به توافق نظر در اثنای مرحله دوم، کارشناسان بیانیه‌های خود را ارائه می‌دهند و یا در مورد مستنداتی که جدیداً ارائه شده است ابراز عقیده می‌کنند. ناشناختگی متخصصان در گردهم‌آیی‌های ممکن به شکل یک نقطه ضعف به نظر برسد. به همین علت، شرکت کنندگان متخصص، از نظر عقایدشان که از طریق روش mail جمع‌آوری شده است از یکدیگر منفک هستند.

مرحله سوم دلفی - عقاید ویژه تر را روشن می‌سازد، هم آرای (اجماع)

هدف پرسشنامه‌های کاربردی و یا دیگر اشکال مطالعاتی تلخیصی، تشخیص یک نقطه نظر مشترک و یا تعیین اهم عناوین و یا مباحث می‌باشد. در مرحله دوم، متخصصان و کارشناسان، که از نتایج مرحله اول آگاهی پیدا کرده‌اند، دعوت به ارائه پاسخ‌های جدید می‌شوند، و چنانچه آن‌ها احساس می‌کنند که یک درجه و اگرایی قابل توجه و مورد قبول توافق نظر گروه وجود داشته باشد، پاسخ‌های خود را توجیه کنند. در دومین مرحله از هر کارشناس می‌توان درخواست کرد که در مورد بحث و گفتگو بر سر اهداف و یا ضرورت‌های متفاوت از اجماع گروه اظهار نظر کند.

- ادبیات موضوع به صورت Online:

• Linstone H-A & Murray truoff M. The Delphi Methods: Techniques and applications. 1975/2002
<http://www.is.edu/pubs/delphibook>

• Turoff M. & Hihz S.R. computer based Delphi processes.
<http://eies.njit.edu/~turoff/Papers/delphi3.html#introduction>

• Qualitative Group Methods: Delphi technique
http://www.slais.ubc.ca/resources/resarch_methods/group.htm

- تحلیل SWOT «نقاط قوت، ضعف، فرصت‌ها و تهدیدات»

تئوری است که می‌تواند جهت تشخیص زوایای قوت و ضعف

در ضمن جستجو برای فرصت‌ها و چالش‌های مربوطه به توسعه آتی عقاید و یا اهداف، مورد استفاده قرار بگیرد. این روش یک چشم‌انداز پیچیده از وضعیتی خاص در یک دوره زمانی محدود، تامین می‌کند.

روش SWOT معمولاً در ابتدای پروژه‌های توسعه و یا برنامه‌ریزی مورد استفاده قرار می‌گیرد و توأم با وظیفه تجزیه و تحلیل و ارزیابی اطلاعات را برعهده دارد و انتخاب‌های استراتژیک یا روش‌های مختلف کاری را، مشخص می‌کند. زمانی که منابع محدود هستند، SWOT به تجزیه و تحلیل وضعیت کنونی و انتخاب مراحل کاری که براساس نقاط قوت موجود تعیین می‌شوند، کمک می‌کند. تجزیه و تحلیل‌های SWOT که به طور متناوب تکرار می‌شوند می‌توانند برای مدیریت تغییرات در پدیده‌ها و یا محیط مورد استفاده قرارگیرند.

تحلیل SWOT می‌تواند به صورت گروهی و یا فردی صورت پذیرد. با این وجود که عموماً در سطح سازمانی کاربرد دارد، آنالیز SWOT هم چنین، در آنالیز سطح خرد و یا سطح ملی متناسب می‌باشد.

• توصیف روش به طور خلاصه

زمانی که ما می‌خواهیم تحلیل SWOT را انجام دهیم باید پاسخ سؤالات زیر را بدست آوریم:

- نقاط قوت / تأثیرات مثبت داخلی

• کدام یک عوامل مثبت و مزایای مسائل و یا موقعیت‌های مطالعه شده می‌باشند؟

• موفقیت در چیست؟

• سعی کنید از چشم‌انداز خود به آن نگاه کنید.

• نه آنقدر ایده‌آل اما واقع‌گرا

- نقاط ضعف / تأثیرات منفی داخلی

• چه طور می‌توان بهبود بخشید

• چه اشتباهاتی انجام می‌گیرد

• از چه چیزهایی باید در آینده ممانعت کرد؟

- فرصت‌ها / تأثیرات خارجی مثبت

• چه چیز می‌تواند بهبود بخشد؟

• کدام گرایش‌ها می‌تواند مورد توجه قرار گیرد؟ هم چنین حوزه‌هایی که می‌تواند به آن‌ها فکر شود چون: فن‌آوری،

سیاست، حوزه اجتماعی، جمعیت، روش زندگی، تغییرات محلی

- مسأله مورد علاقه / تأثیرات خارجی منفی (تهدیدات)

• چه نوع مسائل و مشکلاتی وجود دارند یا ممکن است در

آینده اتفاق افتد؟

• چه طور می‌توانیم از آن‌ها باخبر شویم؟ هدف از تحلیل در تشخیص تغییراتی که می‌بایست لحاظ شوند، (برای مثال) در هدف‌سازی برای پروژه توسعه، قرار می‌گیرد.

یکی از ایرادهای تحلیل SWOT این است که غالباً در قوت‌ها، ضعف‌ها، فرصت‌ها و خطرات خلاصه می‌شود، بدون آن که راه ارتباط با جریان‌ها امکان‌پذیر کار را مشخص سازد.

- کارگاه آموزشی آینده‌نگری (Future workshop) آینده‌شناسان آلمانی، Norber Muller, Robert Jungle، در اواخر دهه ۱۹۵۰ به منظور فاعل‌سازی مردم در مشارکت راستای تصمیم‌گیری در مورد برنامه‌ریزی آینده، کارگاه آموزشی آینده‌نگری را ایجاد و توسعه دادند.

به وسیله این روش، آن‌ها می‌خواستند با شرکت دادن مردم در فرآیند، فعالیت مدنی ایجاد کرده و دموکراسی را توسعه دهند.

کارگاه آموزشی آینده‌نگری، به عنوان روشی شناخته شده است که توسط آن، مردم می‌توانند آینده مطلوب و ممکن خود را خلق کنند.

• تعریف کارگاه آموزشی آینده‌نگری به طور خلاصه

در فاز مقدماتی، عنوانی به گروه‌های علاقمند و یا عموم مردم ارائه می‌شود، بسته به مقاصد خاص فردی یا مقاصد گروهی یا امدادسانی کلی تر.

دبیران جلسه کارگاه آموزشی همراه با سخنوران دانش آموخته، جهت ارائه عنوان برنامه خود را تنظیم می‌کنند.

جلسه با یک سخنرانی در مورد موضوع، تشریح روش کار و یک برنامه زمان‌بندی برای روز، آغاز می‌شود. تمامی شرکت‌کنندگان آزادانه در بحث شرکت می‌کنند. این امر

حائز اهمیت است که تمامی موارد بحران، مسائل و تجربیات منفی مربوط به عنوان انتخاب شده، آزادانه مطرح شوند.

کار دبیر جلسه کمک به مردم جهت اظهار نظر عقایدشان است.

فاز فانتزی (تصورکردن آینده) با یک طوفان فکری با هدف جمع‌آوری عقاید مختلف از نتایج مطلوب و محکمی که از

عنوان حاصل می‌شوند، آغاز می‌شود.

این امر حائز اهمیت است که تا حد امکان عقایدی ارائه شوند که عاری از هرگونه انتقادی از جانب گروه باشند.

کلیه عقاید جهت مشاهده عموم بر روی دیوار ثبت می‌شوند. هم چنین مهم است که دبیر جلسه شرکت‌کنندگان را در

تصویرسازی تشویق کند هر تصویری امکان‌پذیر است.

در طول فاز بحران، تمامی شرکت‌کنندگان آزادانه در بحث

شرکت می‌کند. مهم است که تمامی موارد بحرانی، مسائل و تجربیات منفی مربوط به عنوان انتخاب شده آزادانه مطرح شوند.

کار دبیر جلسه کمک به مردم جهت اظهار نظر عقایدشان می‌باشد.

در انتهای فاز تکمیل، امکان آزاد بودن برنامه‌ها و Proposal های مختلف بررسی می‌شود. از این ارزیابی یک برنامه مشخص و روشن حاصل می‌شود که بیان می‌کند در مرحله بعدی فرآیند که مرحله پیگیری است چه باید کرد.

فاز اول و آخر در خارج از محیط کارگاه آموزشی صورت می‌پذیرد.

Links

Roberts-Jungk-Bibliothek fur zukun Hisfrugen-in-german

<http://www.jungk-bibliothek.at>

Example of Junk>s Future workshop

<http://www.globalideasbank.org/Bov/Bv-608.HTML>

Tulevaisuusverstas-in finish

<http://www.hut-fi/yksikat/ytk/loulutus/metodihortti/tulevaisuus.html>

- روش گروه تمرکز Focus Group method

روش گروه تمرکز از کاربری مصاحبه متمرکز ناشی شده است، که در دهه ۱۹۴۰ در ایالات متحده آمریکا در زمینه تحقیق بر روی ارتباطات انبوه توسط Poul Lazarsfeld و Robert Merton از دانشگاه کلمبیا به جزئیات آن پرداخته شد، و هدف از آن ارزیابی نظرات شنوندگان در زمینه‌های و برنامه‌های رادیویی بود.

بعدها این روش با زحمات Merton که بر روی این موضوع در زیرشاخه تحقیقاتی خود در تقسیم‌بندی تحصيلات و اطلاعات آمریکا کار کرده بود با هدف تجزیه و تحلیل فیلم‌هایی که توسط ارتش در طی جنگ جهانی دوم ساخته شده بود.

دانشگاه کلمبیا بسط این روش را پس از جنگ ادامه داد و کاربری از آن در زمینه‌های مختلف را شروع کرد، زمینه‌هایی که هدفشان ایجاد تغییر معلول نیازمندی‌هایی خاص تحقیق بود.

در دهه ۸۰، با کشف، مجدد کلی متد برای تحقیق کیفی، روش کلی متمرکز ظهور جدیدی را با عملکردش تجربه کرده به ویژه در تحقیق مربوط به بازار و سرشماری نظریات و هم چنین شهرسازی.

در این زمان هدف از روش گروه متمرکز به سمت رسمیتی که امروزه در عملکرد آن ظاهر شده است، گردید.

• شرح روش به طور خلاصه

گروه متمرکز، یک روش تحقیقاتی کیفی است بر مبنای مباحثه گروهی بر روی عناوینی از پیش تعریف شده، در این جا به ویژه موثر خواهد بود که در یک محدوده تعریف شده‌ای، اطلاعاتی کیفی جمع‌آوری شود که یک تجزیه و تحلیل عمیق و دقیق را ارائه دهد.

این روش زمانی کاربرد دارد که برای گفتگو در مورد قضاوت‌ها و نظریات کارشناسان مفید واقع شود این کار با جمع‌آوری نقطه نظرات مختلف آن‌ها در مورد عناوین خاص تحت پوشش این تجزیه و تحلیل صورت می‌گیرد.

این روش به عنوان یک مذاکره گروهی هدایت شده‌ای توسط یک داور است که از یک الگوی پرسشنامه‌ای ساخت یافته تبعیت می‌کند و جریان مذاکره را سهولت می‌بخشد.

در گروه هر عضو شانس خود را برای بیان آزادانه عقایدش در مورد عناوین تحت پوشش پرسشنامه دارد. ارتباطات داخل گروه در یک مسیر اشتراکی و ساخت یافته که در آن‌ها مهارت‌های شنیداری فرد مهم است - قرار دارد.

این مباحثه یک تعامل مثبت بین اعضاء احراز می‌کند که امکان ارائه قدرتمندانه‌تر ایده‌ها و عقاید در مقایسه با دیگر مباحثه‌ها و به طور کلی، دیگر تکنیک‌های جمع‌آوری اطلاعات را بدست می‌دهد. مولفه اصلی گروه تمرکز، حضور یک گروه تعاملی از کارشناسان می‌باشد که پاسخ‌گویی سؤالات محققان هستند. هدف، هدایت گروه به سمت تصمیم‌گیری و یا رسیدن به توافق بر روی یک موضوع نیست، هدف، تأکیدی بر حصول حداکثر مشارکت کارشناسان و نظریات اعضاء در مورد هر عنوان خاص در اثنای یک مشارکت ثمربخش است.

هر عضو تجربیات خود را در یک محیط مشارکتی، به مقایسه می‌گذارد، همراه با این احساس که می‌تواند با آزادی کامل دیدگاه خود را مطرح کرده و بدون هیچ تأثیر مخالفت برانگیزی از آن دفاع می‌کند.

در این جا لازم به ذکر است که چه اطلاعاتی می‌بایست به منظور تأثیر بر گروه تمرکز فراهم‌آوری شوند. ضمن این که این روش‌ها به اعضاء این امکان را می‌دهند که فقط تعداد محدودی عناوین تعریف شده، یکی پس از دیگری مطرح شود. به همین علت احراز روش واضح زمینه فعالیت هر فرد قبل از موضوع مشارکت وی حائز اهمیت است.

Links:

Double team_taplattiimi (in finish)

<http://www.redcross.fi/osku/tyokalu/tuyolattiimi.htm>

Nominal Group - مصاحبه نیمه ساخت یافته Technique

گفتگوی مستقیم یک روش اکتشافی و تشخیصی است که بر پایه ارتباط کلامی بین محقق و منبع اطلاعات شکل می‌گیرد. محقق با پرسش از منبع اطلاعات، پاسخ‌های مورد نظر خود را جستجو می‌کند. با توجه به شکل سؤالات، نظم سؤال، درجه وابستگی به سؤالات مورد انتظار مواردی از این قبیل. سؤال کردن شکل مصاحبه ساخت یافته، نیمه ساخت یافته و یا غیر ساخت یافته را به خود می‌گیرد.

در مصاحبه ساخت یافت سؤالات به منظور خاصی مطرح می‌شود، به شکلی که می‌بایستی ثبت شوند. مزیت این مصاحبه در قدرت مقایسه بین اطلاعات بدست آمده از حالت‌های خاص و حداقل رخداد خطا در شکل و ساختار سؤال است.

• مصاحبه غیر ساخت یافته

یک مصاحبه غیر ساخت یافته شکلی آزاد دارد که فقط شامل هدف از مصاحبه میسر پرسش می‌باشد و در برخی موارد زمینه مطلوب نیز مشخص می‌شود. می‌توان این نوع مصاحبه را با شرایط خاص وفق داد این کار با تصمیم‌گیری محقق درباره فرم و نظم سؤالات صورت می‌گیرد.

امکان کشف بهره‌انگیز پاسخ‌گویان، فرم بهتر سؤالات و اعتبار بیشتر از مزایای این روش هستند.

• مصاحبه نیم ساخت یافته

یک مصاحبه غیر ساخت یافته نقطه‌ای میانی بین دو حالت قبل ارائه می‌دهد. در ابتدا بر روی یک رویه ارائه شده تصمیم‌گیری می‌شود، اما آزادی عمل برای محقق به قدرت خود باقی است که در صورت نیاز سؤالات تکمیلی را مطرح کند. یک مصاحبه نیمه ساخت یافته که به درستی ارائه شده باشد دارای مزایای زیر است:

- یک تصویری کامل از عنوان را ارائه می‌دهد، بیشتر در یک سطح کیفی

- اجازه می‌دهد خطاهای ناشی از کج فهمی سؤالات را رفع کند

- شانس طرح سؤالات تکمیلی جهت توسعه فرآیند را فراهم می‌کند

Opera method اپرا

متد اپرا که به عنوان تیم دوگانه نیز شناخته شده می‌باشد، اولین بار در دهه ۱۹۸۰ بوسیله یک شرکت بنام در فنلاند، ابداع شد. خصیصه و ویژگی آن‌ها در توسعه سازمانی شرکت‌های مختلف در بخش‌های خصوصی و عمومی با تمرکز بر روش‌ها و تسهیلات کارگروهی است. شعار این شرکت چنین است: کار تیمی واقعی با رهبری مشارکتی آغاز می‌شود. اپرا در عبارات تفکر خود، هماهنگی آراء پیشنهادات، توجیه، رتبه بندی و صف آرای خلاصه می‌شود. این روش ابزاری است که برای ایجاد خلاقیت، ایده‌های نو، انرژی و تعهد توسعه یافته و به طور کلی بر پایه این عقیده استوار است که مشارکت، نیروهای نوآور را در هر گروهی به عرصه ظهور می‌رساند.

- توصیف متد به طور خلاصه

این متد به مثابه تفکری متفاوت از اکثر اشکال سنتی جلسات، بسیار مفید است، این متد در ضمن انتخاب روش‌های جدید در متصور شدن موضوعات شخصی، یک فرآیند برنامه‌ریزی ابتکاری‌تری را فعال می‌کند.

تکنیک‌های حل مشکلات از طریق متد بحث و بررسی، تسهیل می‌شوند و این کار با همکاری شرکت کنندگان در طول فرآیند میسر می‌شود.

ارتباطی که در طول فرآیند بحث و بررسی ایجاد می‌شود، به تشویق و ترغیب تعهد نسبت به مقاصد / اهداف مختلف بررسی و پتانسیل تغییر روند مشتق از نتایج بحث و بررسی کمک می‌کند.

فرآیند کار به عنوان یک روند فکری شخصی شروع می‌شود و سپس به دو قسمت تقسیم می‌شود و در آخر با مشارکت کل گروه به پایان می‌رسد.

گروه توسط یک دبیر متخصص رهبری می‌شود. دبیری که جریان بحث را تحت کنترل دارد، چارچوب محدود زمانی را در نظر دارد، و گروه را برای حرکت از یک موضوع به موضوع دیگر تشویق می‌کند.

دبیر جلسه، را با عنوان یک موضوع و یا یک سؤال شروع می‌کند که سپس به طور کامل تعریف می‌شود.

دبیر جلسه، هم چنین به مثابه یک منشی جلسه عمل می‌کند. به طوری که به این امر توجه دارد که تصمیماتی که گرفته می‌شود در چارچوب نتیجه نهایی قرار گیرند.

- اجازه می‌دهد از مزایای کیفی مستقیم و پیچیده در مورد صحت یا اعتبار سؤالات استفاده شود.

• شرح خلاصه روش

این فرآیند به خودی خود، با تکرار متوالی هدف از تحقیق سراسری و انگیزه مصاحبه شروع می‌شود، که به قدردانی جهت شرکت در تکمیل آن اهمیت ویژه قائل است. این فرآیند سپس با تعدادی سؤال‌های کلی ادامه می‌یابد و به تدریج به سمت سؤالات خاص‌تر مربوط به مطالعه حرکت می‌کند.

در یک بازده زمانی یک سؤال مطرح می‌شود. پرسش‌ها هواقعی و محدود هستند و پیشنهادی نیست پاسخ‌ها می‌بایست در ارتباط با پاسخ گویان ثبت شوند و چنانچه ممکن باشد می‌بایست به طور هم‌زمان با مصاحبه این کار صورت پذیرد. مصاحبه یک فرآیند شتابزده نیست و به شرکت کنندگان وقت کافی می‌دهد که هر سؤال را به طور کامل پاسخ دهند. با توجه به این که از یک ساعت فراتر نرود.

در ادامه یک مصاحبه با بی‌طرف بودن اهمیت خاصی دارد. در پایان یک مصاحبه از پاسخ گویان جهت همکاری آن‌ها در تحقیق مربوطه قدردانی به عمل می‌آید.

Links:

Quatitative & qualitatine interviewing

http://www.slais.ubc.ca/resources/resarch_methods/interview.htm

In Finish:

<http://www.hut.fi/yksihot/ytk/koulutus/metodihortti/haastallelu.html>

- خلاصه و ارزیابی روش‌ها:

در ادامه مقاله هر یک از روش‌های پیش‌گفته به صورت خلاصه ارائه می‌گردد و در پایان جداول ارزیابی هر یک از زوایا و ابعاد مختلف مورد بررسی قرار می‌گیرد.

روش گروه متمرکز: روش کیفی بر مبنای مباحثه گروهی بر روی عناوین از پیش تعریف شده است. این روش به عنوان یک مذاکره گروهی هدایت شده توسط یک داور انجام می‌گیرد و از الگوی پرسشنامه‌ای تبعیت می‌کند.

روش کارگاه آینده: در فاز مقدماتی این روش عنوانی به گروه علاقمند ارائه می‌شود و جلسه با یک سخنرانی آغاز می‌گردد. تمامی اعضا به صورت فعالانه در بحث شرکت می‌کنند و در فاز فانتزی (تصور کردن آینده) با طوفان فکری نتایج جمع‌بندی می‌گردد.

روش اپرا: فرآیند کار به صورت یک روند فکری شخصی شروع می‌شود و سپس به دو قسمت تقسیم می‌گردد و با مشارکت کل گروه به پایان می‌رسد.

روش دلفی: شامل جمع‌بندی اطلاعات درباره نقطه‌نظرات متخصصان و کارشناسان درخصوص آینده است و شامل سه مرحله جمع‌آوری اطلاعات اولیه حاصل از مشارکت متخصصان، روشن کردن عقاید و رسیدن به توافق نظر و در نهایت هم‌آرایی (اجماع) می‌باشد.

تجزیه و تحلیل SWOT: توجه به تأثیرات مثبت داخلی (نقاط قوت) و تأثیرات منفی داخلی (ضعف)، تأثیرات مثبت خارجی (فرصت) و تأثیرات منفی خارجی (تهدید) مبنی روش را شامل می‌گردد.

مصاحبه غیر ساخت‌یافته: روشی است جهت تصمیم‌گیری و براساس ارتباط کلامی مابین مدیر یا محقق با منبع اطلاعاتی (مردم و گروه‌های ذینفع)

شرح	روش	روشنی	مشارکت	جدید برای مشارکت	سمعی و بصری	رویکرد کل نگر	کارایی زمانی	انعطاف پذیری	ساختار کاری	تولید کننده ایده های نو	تسهیلات کننده	ایجاد کننده	فعالیتها	آنالیز	واحدها مردم	چشمگیر	هزینه
روش گروه غیرواقعی							•				•					•	
گروه متمرکز						•	•			•	•					•	
کارگاه آینده							•	•							•		
اپرا (گروه دو نفر)					•		•								•		
روش دلفی					•	•			•								
تجزیه و تحلیل SWOT						•	•									•	
پیمایش پرسشنامه ای							•						•				
روش محک زنی						•							•				
مصاحبه غیر ساخت یافته													•				

شرح	روش	تایید عمومی	مشارکت	اطمینان	هزینه بالا	اهداف خاص	نیازمند	بوسه، گروه های پویا	اثربخشی	نیاز به دیدگاه	نیاز به دانش فنی	نیازمند	مهارت های ارتباطی	مورد نیاز	مقیاسه	مشکل برای سازندگی
روش گروه غیرواقعی												•			•	•
گروه متمرکز								•					•			
کارگاه آینده								•								
اپرا (گروه دو نفر)		•						•							•	•
روش دلفی			•	•	•											
آنالیز SWOT		•		•			•									
پیمایش پرسشنامه		•		•												
روش محک زنی															•	•
مصاحبه غیر ساخت یافته															•	•